

AVRAM IANCU - 200!

Alegerile din America: Cu cine votam?

Prof. univ. Dr. Nicolae DIMA

Intrebarea e retorica și fara rost. Libertatea de alegere e iluzorie. De fapt ne-a spus-o scriitorul Mark Twain acum peste o suta de ani. „Daca alegerile ar fi libere nu ne-ar mai da voie să votăm.” Si totusi sub iluzia democratiei mergem la vot. Ca intodeauna, in America alegem intre doua variante: republicani sau democrati. Exista si candidati independenti din partea unor partide minore, dar sunt optiuni pro-forma fara nici o sansa. Arata insa bine la decor. Putem totusi alege, nu ca pe timpul automobilului Ford-22. Masina era atat de cautata acum o suta de ani incat compania a anuntat publicul intr-un slogan plin de humor ca „Puteti alege atomobilul in orice culoare atata timp cat alegeti culoarea neagra.” Astazi avem doua optiuni. Care e totusi diferenta dintre republicani si democrati?

In principiu, partidul republican ar trebui a fie conservator, adica pro-libertate personala, pro-familie, pro-religie si teoretic anti-comunist. Spun teoretic, pentru ca realitatea de azi e gri si e greu sa mai distingii nuantele culorilor. Republicanii se pronunta totusi pentru reducerea impozitelor, cece atrage clasa mijlocie, dar insista sa reduca si impozitele marilor companii si oameni de afaceri. Pana la urma, greul cade tot pe clasa mijlocie. Fostul presedinte Ronald Reagan a fost clar pro-business si si-a motivat optiunea cam asa: „Cu cat oamenii de afaceri castiga mai mult, cu atat mai mult le scapa printre degete cate ceva si pentru ceilalti.” Cinic si adevarat, dar intre timp a fost trezita din somn clasa de jos a societatii si acuma, pe drept sau fara nici un drept, si-a marit pretentiile. In ce ma priveste, de mai multi ani m-am inregistrat ca *independent* pe listele electorale. Pentru mine, gestul reprezinta „independenta de cuget;” pentru societate este un vot de blam pentru cele doua partide care domina America.

Ce vor insa democratii? In linii mari, se pronunta pentru clasele de jos, dar culmea e ca liderii lor sunt printre cei mai bogati indivizi din Ameica. Ei vor chipurile sa ajute saracimea luand de la toti ceilalati. Cu alte cuvinte, vor democratie sociala pe seama noastra, a celor care ne zbatem si muncim. Altfel, din punct de vedere moral, democratii au uitat de Dumnezeu si interpreteaza libertatile in mod licentios: libertate pentru minoritari de toate felurile, inclusiv pentru persoane cu deviatii sexuale; respectarea unor drepturi aberante pentru rau-facatorii condamnati si aflati in inchisori; dreptul la imigrare in SUA al oricaror indivizi indiferent de pregatire si de antecedente penale; dreptul la asistenta sociala perpetua pentru cei care s-au indulcit la miere si au uitat sa munceasca, etc. Tot in tabara democratilor s-au acuiut si ecologistii, neo-marxistii rebotezati intre timp progresisti, si alti rataciti care nu-si gasesc locul si rostul social. Deci, pentru ce vor vota Americanii in cateva zile?

Se stie de cand lumea ca banii cumpara puterea si puterea controleaza banii. In prezent banii au cumparat puterea politica in America; puterea politica controleaza banii in China; si Rusia incearca, fara mare succes, sa le combine si sa le controleze pe amandoua. Altfel, in Statele Unite magnatii conservatori sustin in majoritatea lor partidul republican iar cei liberali sustin partidul democrat. Daca pana acum lupta se purta in culise, la ora actuala confruntarea e pe fata. In general, in urma analizelor si sondajelor, tendintele electorale sunt bine cunoscute, dar lupta continua pana in ultimele zile pentru a obtine voturile alegatorilor nedecisi. Tot in general, republicanii se bazeaza in primul rand pe populatia alba, in special barbati, in timp ce democratii aduna voturile majoritatii populatiei de culoare, a hispanicilor, si a imigrantilor de provenienta recenta. Tot pentru democrati voteaza si grupurile LGBT si cei care traiesc din asistenta sociala. Unele minoritati sunt totusi divizate. Din punct de vedere etnic, evreii americani, de pilda, sunt liberali, dar in ultima vreme multi au devenit republicani. Pe de alta parte, arabii americani sunt majoritatea democrati si desi nu sunt in numar mare, voturile lor devin importante in situatii limita ca cea actuala. In consecinta, si in mod special in conditiile de razboi din Israel, cele doua partide trebuie sa fie foarte atente fata de minoritatile mentionate. Odata la patru ani, fiecare vot si fiecare votant conteaza!

Referitor la candidatii prezidentiali din acest an, unii analisti admit ca Donald Trump are cateva defecte in timp ce despre Kamala Harris se spune ca nu are nici o calitate. Fostul presedinte e considerat dur si nesupus, dar are convingeri ferme. Prin comparatie, Harris nu pare sa aiba nici o convingere proprie si nici nu e pregatita pentru functia prezidentiala. Ea a fost investita de anumite grupuri din umbra unde se fac adevaratele jocuri politice. Acele grupuri au ales-o pentru ca si-au dat seama prea tarziu ca Biden nu mai avea nici o sansa si nu mai era timp pentru pregatirea unui alt candidat. In ce priveste marii magnati, acestia ar trebui sa-l prefere pe Trump, dar se pare ca nu il au la suflet pe motiv ca e imprezibil si greu de controlat. Trump vrea ca el personal sa-i controleze pe magnati si aici e o

Nr.10(50/octombrie 2024)

mare problema. In lumea politica de azi trebuie sa lucrezi in echipa si sa faci compromisuri daca vrei sa ai succes si sa te mentii la putere. Trump conduce totusi in ultimele sondaje, dar e bine sa nu subestimam nici odata manevrele din spatele scenei.

In consecinta, la ce sa ne asteptam si cum ar putea afecta alegerile din America situatia social-politica a Romaniei? In principiu, nu anticipiez schimbari majore. In pofida declaratiilor publice, America va continua aceiasi politica. Ea nu se va schimba usor, dar se va schimba radical restul lumii si America risca sa fie depasita de evenimente. Vorba lui Carageale, „daca nu mergi inainte dai inapoi.” In aceste zile, America e surprinsa de realinierea care are loc in lume, si noile realitati geopolitice pot duce la o catastrofa globala pentru care nimeni nu este pregatit. Aici e marea provocare a Americii si a intregii lumi!

In ce priveste tara noastra, prin parafrizare, Romania e prea departe de Dumnezeu si prea aproape de Rusia... Conducatorii politici romani se vor replia si vor face orice sa ramana la putere. Si daca Dumnezeu le lumineaza mintile, daca, vor face ceva si pentru oamenii de rand...

Nicolae Nicholas Dima, USA, 24 octombrie 2024.